

IZHAJA VSAKI DAN

Če se sedeljak in praznik ob 5, ob posebnosti ob 8. zjutraj...
Klasa se računajo na milimetre v širokosti I...
Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

Na vsa leta 24 K, pol leta 12 K, 3 meseca 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne odira...
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in ne vračajo.

Dogodki na Balkanu.

Aneksija Bosne.

Prvi guverner Bosne in Hercegovine.

„Hrvatski korespondenci“ javljajo iz Zagreba: „Te dni nam je bila prilika razgovarjati se z nekim zaupnikom generala Varešanina, ki nam je pripovedoval, da so se dunajski krogi že obrnili do Varešanina, ako bi prevzel mesto guvernerja Bosne in Hercegovine.“

Rezpoloženje v Bosni.

Iz Sarajeva javljajo: Glasom vesti iz pokrajne poročajo oficijozno, da je bil v pokrajni glas o aneksiji Bosne in Hercegovine po prvem imenovanju vsprejet še povoljnjeje nego v Sarajevu.

Rezburjenje v Carigradu.

Glasom vesti iz Carigrada, se razburjenje tamkaj radi aneksije Bosne in Hercegovine še ni poglelo, marveč narašča. Demonstracije proti Avstriji in manifestacije Angliji v prilog se nadaljujejo.

Bojkotiranje avstrijskega blaga v Carigradu zadobiva vedno večje dimenzije. Celo težaki so se dogovorili, da ne bodo razkladali z avstrijskih parnikov. Bojkotira se tudi — rudeči fes, ker je avstrijski izdelek.

Državnopravno razmerje Bosne in Hercegovine do avstro-ogrške monarhije ostane za sedaj nespremenjeno.

Uprava ostane kakor je. To pa — kakor zatira „Die Zeit“ — zato, ker ogrska vlada zahteva, da se Bosna in Hercegovina priklonijo k Ogrski. Ogrska vlada se protivi odločno vsem predlogom glade reforme uprave v Bosni in Hercegovini ter zahteva, naj se ustvari posebno bosansko ministerstvo.

Angleški glasovi o upravi Bosne in Hercegovine.

LONDON 13. „Times“ je priobčila več pisem oseb, ki so se povrnila iz Bosne in Hercegovine, mej temi pismo vojvode Lontherland, v katerem zelo hvali avstro-ogrsko upravo obeh pokrajin.

Iz Srbije.

Srbija in aneksija Bosne in Hercegovine.

Resolucija srbske skupščine.

Narodna skupščina je jednoglasno vsprejela sledečo resolucijo: „Bolno pretrosena, po krivici, ki je storjena Srbiji in srbskemu narodu po samovoljnem kršenju mednarodnega akta brez zaščitnega naroda, katerega se tiče, a to od strani, ki mu je bila podpisnik in čuvar globoko uverjena o nevarnosti, ki je po teh dogodkih prihramela na vse srbsko pleme, ustariši predhodni slučaj, nevaren za samostanost in obstanek Srbije, pa valed tega globoko omajana v svoji udanosti do interesov občega miru in pravičnosti, čvrsto odločena, da stori vse, da je potrebno, da varuje interese Srbije in njenih sonarodnja-

kov v krizi, ustvarjeni po teh nasilnih dogodkih: srbska narodna skupščina, zaščitni obveščanja o odredbah, ki jih kraljevska vlada misli ukreniti o tem vprašanju, izjavlja jednodušno svoje zaupanje v kraljevske vladi, pričakovanje od nje naj-energičnega dela v zaščito ugroženih srbskih interesov. V ta cilj ni s temi jednodušnimi čutstvomani stavlja narodna skupščina na razpolgo kraljevske vladi vso silo vsega in složnega srbskega naroda.

To glasovanje pomenja popolno zmago ministrskega predsednika Milanovića in stem zmago — trezne premišljenosti. Le dva poslance sta glasovala proti. Kakor z jedne strani umejemo kakor Slovani bol in ogorčenje srbskega naroda, tako se radujemo tudi kakor Slovan, kakor iskreni prijatelji in bratje srbskega naroda, da je srbska skupščina ostala na poti treznosti in s tem obvarovala Srbijo in srbski narod pred katastrofalnimi dogodki.

Seja je bila burna in bogata na prestreljivih momentih.

Minister Milanović se je pokazal kaj spretnega taktika, ker je znal v hipih največjega razburjenja pomiriti duha. S tem si je obvezal v hvaležnost tudi vse civilizovani svet, ki želi ohraniti miru.

Gornja resolucija pomenja izraz popolnega zaupanja do vlade, kar se je pokazalo tudi na glasovanju o kreditu 16 milijonov, zahtevanem od vlade za slučaj vojne.

Važen in se slovanskega stališča razveseljiv je bil sklep v tej seji srbske skupščine da se odpošlje črnogorski skupščini bratski pozdrav. Ni pa pomembne le sklep, ampak tudi navdušenje, s katerim je bil vsprejet. Ako pomislimo, kako napeto razmerje je obstajalo še pred par dnevi med Srbijo in Črnogoro, moremo reči, da so hipi narodne želosti porodili plemenit naroden sad. Vele-simptičen — pravi moment, ki naj bi ga Avstrijska diplomacija ne prezirala ošabno v zavesti svoje veličine — je bil tudi sklep, da se sporoči pozdrav narodom francoškemu in italijanskemu.

Narodu srbskemu je le čestitati na tem, da je v skupščini zmagala treznost. Katastrofalna politika bi bila Srbijo brzokone pahnila, ako ne v popolno pogubo pa v veliko nesrečo. Politika treznosti pa more prinesiti dobrih sadov. Kajti zapomniti si moramo, ker smo naglašali že te dni: balkansko vprašanje še ni rešeno!! Definitivni in končni računi so pridržani bodočnosti. Glavna skrb srbskemu narodu boji, da se plemenitim stremljenjem na polju vsacega napredka izkaže urednega narodne svobode in neodvisnosti in da si kulturnim in gospodarskim delom pridobi simpatije civiliziranega sveta; potem bo mogel računati z vso gotovostjo, da rešitev balkanskega vprašanja ne bo v njegovo pogubo!!

Konflikt med srbskimi in ogrskimi finančnimi stražniki.

Beligrada „Pravda“ poroča, da so srbski finančni stražniki pri Bajukliku pregurali 40 ogrskih finančnih stražnikov. Pomagali so stražnikom tudi orožniki.

Srbska skupščina.

BELIGRAD 13. Na današnji popoldanski seji je skupščina na predlog staroradikalca Košiča enoglasno sklenila po vseh občinah dežele razobežati včerajšnji govor predsednika skupščine Jovanovića in včerajšnje resolucijo skupščine. Nato je bilo izredno zasedanje skupščine s kraljevim ukazom zaključeno. Jutri se skupščina sestane na redno zasedanje.

Avstrijski dezertjerji v Srbiji.

Iz Belegrada poročajo: Mnogo avstrijskih vojakov je dezertiralo in pribežalo v Beligrad, kjer so se upisali v dobrovoljne legije. Istotako poročajo iz Sabca, da je iz Avstro-Ogrske prispelo tja več sto dezertjerjev. Prijavili so se vojaški oblasti, da jih vsprejme v vojno službo.

Francoski list za srbske dobrovoljce.

Uredništvo pariškega dnevnika „Matin“ je poslalo 1000 frankov kakor prispevek za srbske dobrovoljce.

BELIGRAD 13. Minister za unanje stvari Milovanović pojde koncem tega tedna v Rim, odkoder se pada v Pariz in London.

BELIGRAD 13. Reservno moštvo, ki je bilo poklicano na vojaške vaje, je bilo na temelju sklicanja od 6. t. m. usdomošeno z drugimi rezervisti.

ŠABAC 13. Vojaki so tukaj sežgali avstrijsko črnožolto zastavo, ključ vojno proti Avstriji.

CARIGRAD 13. Tukajšnji srbski poslanec Nenadović je izjavil v nekem pogovoru, objavljenem v „Novi Turčiji“, da ne veruje v vojno z Avstro-Ogrsko, ki bi bila nasreča za Srbijo.

Iz Bolgarije.

Odstranitev uradnikov orijentske železnice na Bolgarskem.

Iz Sofije poročajo: Bolgarska železniška uprava je odredila, da imajo vsi uradniki orijentske železniške družbe tekom 10 dni zapustiti stanovanja na postajah v katerih so dosedaj bivali.

Rusija in neodvisnost Bolgarake.

Iz Petrograda poročajo: Bolgarski diplomatski agent Zokov je izročil ruski vladi noto o proglasenju neodvisnosti Bolgarske. Namestnik ministra za unanje stvari Čarikov je izjavil, da Rusija ne priznava neodvisnosti, dokler signaturne vlasti ne dovrčijo o tem svojih posvetovanj.

SOFIJA 13. „Bolgar. agencija“ poroča: Vest, razširjena v inozemstvu, čez da pripravljajo Bolgarija ultimatum Turčiji, v kateri ji žuga z napovedjo vojne, ako v treh dneh ne prizna neodvisnosti Bolgarske, je popolnoma neosnovana.

Bolgarija ne želi vojne s Turčijo in je bila vedno nasprotnica take vojne. Nasprotno tukaj so prepričani, da je sporazum s Turčijo možen in tudi potreben za obojestranske interese obeh držav. Tri nove letnike rezervistov se je sklicalo radi tega, ker so bili prejšnji sklicani letniki odpušteni. Sklicanje se vrši po dosedanem običaju, po katerem moreje rezervisti vsako leto na vojaške vaje. Do sedaj ni bil poslan na mejo niti en vojak.

PETROGRAD 13. Tukaj se govori, da je gotovo, da pride bolgarski car Ferdinand meseca maja 1909 v Petrograd.

SOFIJA 13. „Večerna Pošta“ piše, da je minister Malinov izjavil, da je Bolgarska prejela

od več držav neoficijelno zagotovilo, da priznajo Bolgarijo kakor kraljevstvo. Izjemo delate iz Anglija in Turčija.

IZ TURČIJE.

CARIGRAD 13. Minister za unanje stvari je rekel v nekem pogovoru, priobčenem v listu „La Turguie“, da so mu poslaniki zaščitnih veselil Krete izjavili, da ne privole v spozitev Krete z Grško. Večina turških list temu nasprotno le javlja, da je Rusija že podala tako izjavo.

CARIGRAD 13. današnji turški listi povdarjajo z veliko samozavestjo Turčiji prijazno vedenje veselil „Jeni Gazeta“ kaže posebno na vedenje Nemčije.

CARIGRAD 13. Turški listi pravijo, da se je angleški poslanik za predčerašnjo manifestacijo pred poslaništvom osebno zahvalil v prostorih mladoturškega kluba.

CARIGRAD 13. Glasilo mladoturškega odbora „Suraj Ummet“ pravi, da so Dardanele duša Carigrada. Turčija ne more otvoritve nikdar dovoliti kajti potem bi bila ruska flota stalna nevarnost za Turčijo.

LONDON 13. „Reuterjev biro“ poroča iz Soluna, da so včeraj odpuli na Samos en turški križan in tri turške torpedovke.

CARIGRAD 13. Bojkot težakov proti ladijam avstrijskega Lloydja je tukaj in v Solunu ter v drugih krajih že pričel.

CARIGRAD 13. „Jeni Gazeta“ poroča, da so sinoči turški težaki sklenili, da ne bodo izkrcavali avstrijskih ladij.

CARIGRAD 13. Širijo se glasovi, da je sultra precej težko obolel.

IZ PERZIJE.

TEBRIS 13. (Petr. brz. ag.). Po večdnevem streljanju je šahu vdani mestni del Danavši v minoli noči položil orožje ter se je s štirimi topi udal prištašem Savvar Kana. Omenjeni mestni del se je štiri meseca boril z revolucionarji. Udala sta se tudi mestna dela Surgab in Mikdam.

VII. Seja goriškega dežel. zborna.

Obstruacija se nadaljuje. — Dr. Pajer obnemogel pred galerijo.

Seja zaključena radi nesklepčnosti.

GORICA 13. — Ob 5. uri pop. je deželni glavar otvoril sejo. Tajnik deželni svetnik Pettarin je prečital zapisnik zadnje seje najprej v slovenskem, nato v italijanskem jeziku. K zapisniku se je oglasil dežel. poslanec Gabršček ki je konstatiral, da se on s svojim vprašanjem v zadnji seji gledel prekoračenja kredita za norišnico ni oglasil k pravilniku, kakor to trdi zapisnik, nego k dnevnemu redu. Zahteva torej, da se zapisnik, zadnje seje v tem smislu popravi, kar je vzel deželni glavar na znanje. Prej nego je prešel na dnevni red, je deželni glavar naznanil, da mu je došel dopis c. k. namestništva z dne 6. t. m. s katerim isto naznanja, da je zadobil najvišjo sankcijo v letu 1907 sklenjen deželni zakon o ustanovljenju občinskega kreditnega zavoda, katerega bo upravljal deželni hipotekarni zavod. Nadalje je naznanil deželni glavar, da je poljedelsko ministerstvo predložilo deželnemu zboru zakonski načrt v varstvo koristnih tičov, s katerim zakonskim načrtom, da se bo postopalo v smislu § 36. deželnega reda. Na to je tajnik čital došle peticije in vloge. Po prečitaniu istih je prišlo na vrsto šest nujnih predlogov posl. Valentinca, 1 nujni predlog posl. Bernardelli-ja, 1 nujni predlog posl. Bombiča in slednjič nujni predlog posl. dr. Venierja glede pobijanja pelagre. Temu predlogu je priložil predlagatelj brošuro nekega Antona Labadini, naslovljeno „Il forno rurale cooperativo“ izšlo v Milanu leta 1891. Ko je začel deželni tajnik čitati to knjigo, ki obsega nič manj ko 444 strani, je začel deželni poslanec Gabršček protestirati proti temu, da se čitajo cele brošure, kar je v protialovju z deželno-zbornskim pravilnikom, glasom katerega se ima nujne predloge le oznaniti in ne motivirati. Deželni glavar je velel tajniku, naj nadaljuje s čitanjem, nakar je poslanec Gabršček apostrofiral vladnega zastopnika, ali še nima v žepu dekreta za razpust deželnega zbora.

Galerija je začela razgrajati ter se je slišalo iz iste klic: Zitto! (Tibo!) — Posl. dr. Gregorin je protestiral proti temu, da se galerija umešava v razpravo. — Posl. Venier: To je stvar deželnega glavarja. Posl. dr. Gregorin: Apeliram torej na deželnega glavarja, da napravi mir in red na galeriji. Posl. Gabršček: Kako naj napravi deželni glavar red, ko on sam obstruira. — Deželni glavar kliče na red posl. Gabrščka. — Posl. dr. Franko: To, to je deželna norišnica! — Po teh mejklicah je nastal za malo časa mir ter je tajnik čital dalje. Ko je nekaj časa čital, je vprašal posl. dr. Franko dr. Ve-

nierja: Je-li zložil to brošuro De Amicis? — Posl. Gabršček: Ne, zložil jo je menda dr. Venier sam. — Posl. dr. Gregorin: Pater-nolli bo zaslužil pač lep denar s tiskanjem knjige, ki pride v zapisnik, uboga dežela pa naj plača. — Posl. Venier in Pinaucig sta nekaj odgovarjala, dočim je nekdo na galeriji zaklical dr. Gregorinu: Zitto! — Dr. Gregorin proti deželni glavarju: Prosim, gospod deželni glavar ponovno, da opozorite galerijo, da se nima umešavati v razpravo. Posl. Gabršček: Saj ga vidite, kako sedi tam; saj je on dal poklicati galerijo, da pomaga obstruirati. — Deželni glavar: Podeljujem ukor g. poslancu Gabrščeku radi nedostojnega izraza.

Posl. Gabršček: Ta je pa lepa, mene kliče deželni glavar na red namesto da bi izpraznil galerijo. — Deželni tajnik čita dalje. Za nekaj časa se zopet oglasil Gabršček: Prosim, da bi se konstatiralo, koliko strani obsega ta knjiga. — Galerija začne zopet razgrajati. Itelijani vprijejo: Zitto!, a Slovenci: Živijo! Bravo! — Deželni glavar proti posl. Gabrščeku: Vi provocirate galerijo na demonstracijo! — Posl. dr. Gregorin: Ni rez, Vi gospod deželni glavar ste oni, ki provocira demonstracijo galerije (Deželni glavar je pozabil klicati posl. dr. Gregorina na red). — Deželni tajnik je zopet čital dalje ter je prišel do nekega pasusa, kjer se je omenjalo Rusijo, nakar je posl. Gabršček zaupil: O tutti Russi, o tutti rossi! a posl. dr. Franko: Bravo Venier, saj je postal panslavist! — Posl. dr. Gregorin: Kje pa je dr. Venier? Saj je predlagatelj nujnega predloga, ki se čita (dr. Venier je bil namred med tem izginil iz zbornice). — Posl. Gabršček: Šel je pit pivo. — Posl. dr. Franko: Pravzaprav je umaknil nujni predlog, ker ga ni v zbornici. (Deželni glavar je sedel ob teh mejklicah nepremično na svojem sedežu, ne da bi se oziral na iste). — Ker je bil deželni tajnik že utrujen od čitanja, je ob 6. uri nadaljeval čitanje, deželni uradnik dr. Grusovin.

Ob 6¼ je prišel v dvorano deželni uradnik Gall, na kar je posl. Gabršček vskliknil: To je nova pomoč v delu za narod. — Posl. dr. Franko proti dr. Grusovinu v furlanškem narečju: Če leži l'ultima pagina sior Grusovin, che no stei lesi dut. (Čitajte zadnjo stran, gospod Grusovin, ni treba čitati vsega). — Okolu 6 ure in pol je nadaljeval čitanje deželni uradnik Gall. Ko je začel čitati je vskliknil posl. Gabršček: A, ta ima boljši glas. — V čitanju je prišlo na vrsto ime psihiatra Lombrosa, na kar je posl. dr. Gre-

gorin vskliknil: Lombrosa bi prav za prav potrebovali v tej zbornici. — V tem trenutku je prišel v zbornico posl. dr. Faidutti, ki se je bil prej za par minut oddaljil. Ko je šel proti svojemu sedežu, ga je začela italijanska galerija psovati in insultirati: posl. Faidutti se je obrnil proti galeriji le smehljaj, dočim je posl. Gabršček zaupil: To je škandal, da deželni glavar dopušča, da galerija insultira poslance, zakar ga je poklical deželni glavar v drugo na rad. Na proteste poslancev Slov. kluba je slednjič deželni glavar izjavil, da prekine sejo za pet minut, ter dal ukaz, da se mej tem izprazni galerija. Deželni posl. dr. Gregorin: Hvala Bogu! — Posl. Gabršček: Zadnji čas je že bil, da se je deželni glavar enkrat zavedal svoje dolžnosti. Galerija je začela zopet razsajati a se ni hotela umakniti. Vsa prizadevanja slug, da bi galerijo izpraznili, so bila zastonj. Edini uspeh, ki se je dosegel, je bil ta, da se je na galeriji strlo nekaj šip (tretjič v tem zasedanju). — Posl. Gabršček: Vse razbite šipe bi moral prav za prav plačati deželni glavar. — Posl. Alojz Strekelj: Sedaj se vidi, koliko avtoritete ima gosp. deželni glavar v zbornici. — Posl. dr. Gregorin: Nobene! — Posl. Alojz Strekelj: Kdo pravzaprav ukazuje tukaj? — Posl. dr. Gregorin: Galerija! — Med tem je galerija vpila in razsajala, a nikdo se ni umaknil z mesta. — Posl. Alojz Strekelj: Pet minut je prešlo, gospod glavar! — Posl. dr. Venier: Lahko počakamo še deset minut! — Posl. Alojz Strekelj: Deželni glavar mora biti mož beseda. — Posl. Gabršček: Mož je, mož, ali beseda ni.

Galerija razsaja dalje, a se še vedno ne umakne. Deželni glavar nekaj konferira z deželnim tajnikom dr. Petarinom in posl. dr. Maranijem, na kar je ustal posl. dr. Bernardelli ter izjavil: Notorično je in to mi bodo priznali tudi gospodje poslanci nasprotne strani, da rabi vsaka oseba en kubični meter zraka na uro. Tukaj v tej dvorani je okoli 200 oseb in mi smo že porabili ves zrak, ki ga potrebujemo. Če nadaljujemo še nekaj časa, se še vsi udušimo. Predlagam torej, da se seja prekine za nekoliko časa, da se dvorana prezrači.

Posl. dr. Gregoria: „Jaz se upiram temu predlogu, mi še lahko ostanemo, kdor pa hoče iti ven, naj gre. Deželni glavar je nsto mej hrupom galerije izjavil, da je seja prekinjena za pol ure, da se mej tem prezrači dvorana. — Posl. dr. Gregorin: To je zopet nov način obstrukcije od strani g. deželnega glavarja! Konstatiram, da gospod deželni glavar ni v stanu izprazniti galerije, zato pa je dal izprazniti zbornico. Na to beseda je začela galerija zopet ropotati, tuliti in žvižgati. Ko se je dež. glavar dvignil, da se oddalji, mu je zaklical posl. Gabršček: Pri srcu nam je prav hudo, ali nazaj vas več ne bo.

Do prekinjenja seje je bilo prečitanih od 444 strani še le 25.

Galerija je bolj in bolj razsajala in tulila, slišali so se klici: Evviva Pajer! Živijo Gabršček! Abasso Gabršček! Abasso Pajer! Abasso tutti! Andè in montagna! Pane e lavoro! Delati, delati, ne pa obstruirati itd. itd., dokler se niso vsi poslanci odstranili. Zadržna sta odšla iz zbornice posl. Gabršček in dr. Gregorin, ki sta se naslajala na tulenju galerije. Seja se je pretrgala ob 6. uri in trideset. Ob 7. uri in četr, ko je bila zbornica prozračena, se je vrnil deželni glavar v zbornico in z njim le par poslancev. Čakal je še četr ure, to je, do 7. in pol, nakar je poslal tajnika, naj pozove poslance in koridorja. Počasi se je nabralo v zbornici 15 poslancev z deželnim glavarjem vred in sicer 7 poslancev „Slov. kluba“, 6 posl. italijanske ljudske stranke in 1 poslanec ital. liberalne stranke (dr. Marani). Od Gregorčičevega kluba se ni vrnil v zbornico nikdo. Slednjič je konstatiral deželni glavar, da je v zbornici vsega skupaj le 15 poslancev, dočim bi jih moralo biti vsaj 16, radi česar je dvignil sejo radi nesklepnosti ter naznanil, da skliče prihodnjo sejo z vabilni na dom.

Volilno gibanje v Istri.

Volilni shod v Šmarjah nad Koprom dne 11. oktobra 1908.*

(Izv. poročilo.)

Shod je otvoril sklicatelj shoda gosp. nadučitelj Valentič. Predsednikom shoda je bil izvoljen g. dr. F. Černe, odvetnik v Kopru.

G. predsednik je podelil besedo gosp. Kuzmin, obč. tajniku iz Dekani, kateri je v poljudni besedi razločeval važnost in pomen deželnozbornskih volitev in zatem novi volilni red.

Po tem govoru je bila razprava o kandidatih. K predmetu je govoril g. nadučitelj Kuret. Zatem je prosil besedo g. Pribac in predlagal sledečo resolucijo: „Volilci, zbrani na javnem volilnem shodu v Šmarju pri Kopru, dne 11. oktobra 1908 izjavljajo, da se gledé kandidatov za istrski deželni deželni zbor zlagajo in soglašajo z odborom političnega društva za Hrvate in Slovence v

Istri, kakor sledi: za splošno kurijo g. župnika Matevž Škrbec, za kmetake občine pa g. nadučitelj Josip Valentič in g. župan Josip Pangerc.“

Resolucija bila je enoglasno vsprejeta. Mej tem je donesel g. nadučitelj Orel iz Kort ekspresno pismo, naslovljeno na predsedništvo shoda, v kateri č. g. Škrbec naznanja, da je iz „nenadno nastalih razmer moralno prisiljen odstopiti od kandidature za predato deželnozbornske volilve in polaga kandidaturu v roke političnega društva.“ Zborovalci so bili vsled te izjave silno osupnjeni. Prikinilo se je shod za nekoliko minut, da se je zamogla inteligenca posvetovati o položaju. — Prijavil se je za besedo nadučitelj g. Orel, ki je pojašnjeval težavno stališče vč. g. Škrbeca ter priporočal volilcem, da naj ostanejo pri sklepu ravno vsprejete resolucije glede kandidatov Pangerca in Valentiča, in naj uvažujejo željo g. župnika Škrbeca, ki je kandidaturu položil v roke političnega društva, ter naj volijo v splošni kuriji onega kandidata, ki ga bo priporočilo politično društvo. Z odobravanjem vsprejeto. (Klici: „Živjo Škrbec“, in ovacije Škrbcu ni hotelo biti konca ni kraja).

Zatem je kandidat g. Valentič razvijal program bodočih deželnozbornskih poslancev, ki je bil z odobravanjem vsprejet.

K besedi se je oglasil g. Pribec in je menil: Popolnoma se strinjam s programom g. Valentiča. Dostaviti imam le to: „1. Dela naj se tudi za odpravo krivičnih šolskih taks in 2. Naj se dela na to, da se na kak način ublaži občinam plačevanje stanarine učiteljem, oziroma jim da primerno stanovanje v naravi“.

G. Valentič je obljubil to uvaževati. Priglasil se je za besedo obč. tajnik Sancer iz Doline in je izročil pozdrave g. župana Pangerca, ki je danes šel k seji političnega društva v Pazinu kakor odbornik in se zato ni mogel vdeležiti tega važnega shoda.

Prijavil se je za besedo domačin gosp. Pribac-Pelegrin in pravil: „Ako bi bili mi Slovenci in Slovani sploh složni, bi lahko mnogokaj dosegli, a valed naše nesloge nismo nikjer upoštevani. Pred vsem bi nam morali dati izgled sloge naši prvaki in to so naši poslanci! Vsled tega predlagam sledečo resolucijo: „Javni volilni shod v Šmarju pri Kopru dne 11. oktobra 1908 zahteva, da se vsi slovensko-hrvatski poslanci v državnem zboru na Dunaju združijo v skupen enoten klub“. Resolucija je bila soglasno vsprejeta.

Na to je g. nadučitelj Kuret apeliral na vč. duhovčino, da dne 25. oktobra opravi službo Božjo bolj zgodaj, da s tem olajša volilcem udeležbo na volitvah. Na to je g. župnik Milan Sašelj pojasnil, da imajo ukaz, naj služba Božja konča do 8. ure zjutraj.

Nato je g. Kuret priporočal volilcem, naj složno glasujejo za tiste kandidate, ki so danes določeni, oziroma ki jih še določijo politično društvo! Kdor ne zna pisati, naj se obrne do gg. duhovnov oziroma gg. učiteljev ali drugih zaupljivih oseb.

Ker se ni nikdo več oglasil za besedo, je predsednik dr. Črne zaključil shod ob 6. uri zvečer, zahvalivši se zborovalcem za poverjeno čast predsednika in zahvalivši se na vzornem vedenju.

Pripomniti je še, da se je shoda vdeležilo kakih 250 samih zrelih mož.

Volilci!

Hrvati in Slovenci v Istri!

Za peto splošno volilno kurijo predstojecih volitev poslancev v deželni zbor, ki so napovedane za dne 25. t. m., priporočamo, da oddaste svoj glas sledečim možem:

1. V četrtem volilnem okraju z glavnim voliščem v Kopru, gosp.

Josipu Pangerc,
županu in posestniku v Dolini.

2. V petem volilnem okraju z glavnim voliščem v Motovunu, gosp.

Franu Žlego,
posestniku v Buzetu.

3. V šestem volilnem okraju z glavnim voliščem v Pazinu, gosp.

Šimi Xureliču,
odvetniku in županu v Pazinu

4. V sedmem volilnem okraju z glavnim voliščem v Voloskem, gosp.

prof. Vjekoslavu Spinčič,
državnemu poslancu v Opatiji.

Pazin, dne 3. oktobra 1907.

Politično društvo
za Hrvate in Slovence v Istri.

Prof. Matko Mandić s. r. Dr. Niko Baničević s. r.
predsednik. tajnik.

Pripomba. Do spremembe kandidata za četrti volilni okraj je prišlo, ker se je večč. gosp. župnik Matevž Škrbec odpovedal kandidaturi.

Dnevne vesti.

Bojkot avstrijskega blaga na Turškem.
Z oficijelne strani se poroča: Posledice političnih dogodkov na Vzhodu je občutiti tudi na gospodarskem polju, ker so se gesla „bojkot avstrijskega blaga“ poprijeli deloma politični hujšaki, deloma konkurenci, v svrhu, da bi se, kjer le gre, škodovalo avstrijski trgovini. V levantinskih pristaniščih, kjer pristaja avstrijski Lloyd, so bili sfiširani lepaki, s katerimi se pozivlja delavstvo, naj ne nosi blaga na Lloydove parnike, in naj ne transportira od istih na kopno. V Solunu in Kavali so morali avstrijski parniki odpluti naprej, ne da bi bili oddali blaga, namenjena za ti pristanišči. Ti parniki so dobili zato nalog, naj oddajo, če to dovolijo razmere, zadržano blago v prihodnjem pristanišču ali, če se to ne posreči, naj je privozijo nazaj v Trst. Parnik „Galizia“, ki je minolo soboto odplul iz Carigrada v Anatolijo, ni mogel v Carigradu vkrcati ni pasažirjev ni blaga, ker so barkarjoli iz strahu odpovedali promet med parnikom in kopnino. Avstrijski Lloyd je ukrenil takoj potrebne korake in zaprosil avstrijsko vlado za intervencijo toliko direktno kakor tudi potom avstrijskega poslanštva v Carigradu. Samoumevno prevzame ravnateljstvo avstrijskega Lloyda ravno ko doslej blago za Levante. Zamore se tudi konstatirati, da se naklad za levantinska pristanišča vzdržuje na isti višini kakor doslej. Se strani vlade se zagotavlja, da stori ista vse mogoče, da nastanejo čim preje zopet normalne razmere.

Prvi družinski večer „Trž. Sokola“. V soboto se bo vršil z raznovrstnim in zanimivim programom — na katerem bodo iz prijaznosti sodelovali našemu občinstvu davno znani in priljubljeni sledeči gg.: Štularjeva, J. Štoka, velenjena družina Dežmanova in dr. — „Prvi družinski večer“ našega Sokola. Na programu — ki ga priobčimo pozneje — so godba, petje, šaljni prizori, šaljiva pošta itd. Po polnoči ples, ki bo trajal do 2. ure.

Kakor se nam poroča od kompetentne strani, bo prirejal „Sokol“ od sedaj naprej vsaki mesec po en sličan zabaven večer, tako, da se bo po možnosti ugajalo tudi onim udom, ki ne obiskujejo telovadbe. Seveda se na teh večerih dobro došli tudi prijatelji „Sokola“.

Ker ravno taki prijateljski družinski večeri nudijo človeku obilo nepripriljene zabave, se je nadejati, da se zbere v soboto ob 8. uri in pol zvečer v sokolski dvorani obilo našega občinstva.

Dantejev spomenik v Tolminu. V 10594. številki tukajšnjega lista „L'Indipendente“ čitamo obširen opis Tolmina in okolice. Pisec „Nino“ (pošten Italijan), opisuje vtise, ki jih je imel, ko je pred kratkim obiskal Tolmin in Dantejevo jamo pri Tolminu. Spominja med drugim, tudi naše „Planinsko društvo“, ki je postavilo več slovenskih napisov-kapitopov in kateremu je pisatelj hvaležen. Ob koncu lepega članka pozivlja g. „N.“ Italijane, naj bi tudi v Tolminu postavili velikemu Danteju dostojen spomenik. Mi nimamo nič proti temu. Zahtevamo pa dvojno: 1.) da se na eventualni prireditvi kake slavnosti strogo računa z narodnim značajem dežele in da se spoštuje čutstvo prebivalstva, in 2.) da napis na eventualnem spomeniku bodi — na prvem mestu slovenski, kar je menda naravno!

Družbi sv. Cirila in Metodija v korist vporablja g. Lehrmann izdajatelj lista „Perutinar“ v Zg. Šiški s tem, da kolekuje vsako štev. svojega lista z narodnim kolkom. Gotovo lepo in vsega posnemajuja vredno.

Družbi sv. Cirila in Metodija je izročil g. Lavoslav Schwentner, knjigotržec v Ljubljani K 150 — kot dobiček od prodanih razglednic nesrečnih žrtev 20. septembra 1908., katere je izdelal fotograf gosp. Berthold v Ljubljani.

Družba sv. Cirila in Metodija ima v zalogi še nekoliko malih nabiralnikov, ki so zlasti pripravni za trgovine, trafike, pisarne in zasebne hiše. Poleg tega jih ima na ponudbo od trdke večje število z nižano ceno. Kdor si ga misli nabaviti, naj se nemudoma zglaši v družbini pisarni, da ta sprejme ponujane nabiralnike, ako bi njeni ne zadostovali. Zleti je, da se nabiralniki razširijo po vsem slovenskem ozemlju.

Družba sv. Cirila in Metodija bi mogla prav dobro vporabiti stare igrače. Znano je, da se otroci igrače iste vrste kmalu naveličajo, igrače pa so še porabne. Pošlje joj naj se torej take igrače družbi sv. Cirila in Metodija v Ljubljani, ki jih pošlje v slovenske kraje tistim otrokom, katerim jih roditelji ne morejo kupiti. Prosimo!

Družbi sv. Cirila in Metodija je poslal jur. g. Vek. Šumenjak iz Polensha K 1431, katere je nabral ob otvoritvi I. javne ljudske knjižnice akad. fer. društva „Bodočnost“ pri Sv. Ani na Klembergu. Hvala!

Računske listke v korist dr. sv. Cir. in Met. so naročili dalje sledeči gg.: Fran Drole, Laško; gost. pri Zlati ribi, Ljubljana; g. Tratnik, Ljubljana; Fran Roš, Hrastnik; Ferd. Sekovanič, Bled; hotel Štrukelj, Ljubljana; Narodna kavarana, Ljubljana; hotel Seyal, Ljubljana; gost. pri Fignoncu; restav. Švicarija; gost. Novi Svet; gost. Tratnik; g. Zupan; hotel Iljije; gost. pri Kovaču; gost. Litar; restav. pri Malic; restav. pri Lapi; Narodni dom, restav. pri Crnem orlu; gost.

pri Zajcu, gost. Novakovič, trg. Just & Maske, restav. pri Roži, vsi v Ljubljani; Jer. Straos, Cerklno; R. Stermecki, Celje; J. König, Vransko; Al. Pavlin, Pobrežje; J. Frontelj, Celje; J. Dežela, Idrija; Moška podružnica Kranj; Ivana Lenani, Gor. Logatec; K. Merlin, Cerklno; Moška podružnica, Idrija; Jov. Šter, Tržič; Iv. Strgulc, Begunje; A. Rovano, Col pri Vipavi; D. Zupančič, Ptuj; Josip Frelec, St. Rupert; Franja Govejšek, Zgorje ob Savi; I. Sever, Smarna gor.; Peter Burja, Sp. Šiška; Moh. Sernc, Ruše; podružnica v Vipavi; Dr. J. Komljanec, Ptuj; Milka Korčan Vrhnik; A. Zajc, Šiška; Fr. pl. Pišbach, Vrhnik; N. Čonček, pod Rožnikom; Pepinu Val, Bistrica; Franjo Perne, Tržič; Franja Žgar, Kompe; Pavlina Horvat, Črnomelj; J. Avšič, Kleče; A. Kržišnik, Žirovnica; Leo Dargan, Trst; I. Zajc v Soteski; J. Grunta, Kobarid; R. Strmecki, Celje; Dr. J. Tičar, Kranjska gora.

Zopet nove razglednice. Naš vrli knjigotržec g. J. Gorenjec je zopet oskrbel celo vrsto tržaških razglednic s samoslovenskim besedilom. Razglednice so jako lične in je g. Gorenjec s to novo izdajo zelo razveselil našo javnost. Slovenci! Sezajte po slovenskih razglednicah! Knjigarna se nahaja, kakor znano, v ul. Valdirivo 40.

Glazbena šola. „Citavnica“ pri Sv. Jakobu opozarja, da se vrši danes (sreda) ob 6. uri vaja in da se danes vsprejemajo nove moči. Kogar veseli glasba, naj ne zamudi ta prilike, ker glasba ne le da je ona najlepši umetnosti, temveč daje šečasoma tudi primernega postranskega zaslužka.

Tržaška mala kronika.

Nesreča. Kakor se nam poroča, je pred nekoliko dnevi ponesrečil tuk. višjesodni svetnik Piccoli. Grede iz gledališča da je padel po stopnicah. Sicer smo slišali še neko drugo verzijo o ponesrečenju — ker pa nam stvar ni poznana bolj natanjko, poročamo le to, kar je znano.

Z rogom prebuden. Andrej Bach, star 7 let, stanujoč v Škofjeh, je bil sprejet v bolnišnico, ker je imel strašno rano na podbratku, sunil ga je vol z rogom.

Pretopi in ranjenja. Anton Bazanin, iz Treta, star 24 let težak, je bil aretiran skupaj z Iranom Juser, ker sta vrgla na tla Rtona Šuligoja, ga naklestila in udarila s kamnom po glavi.

— Lovre Brezuič, 18-leten težak iz Kamnika, Anton Kremar, 21 leten težak, in 30 leten Jurij Jesenovec so bili predvčerajšnjem aretirani, ker so na cesti napadli in pretopi kmeta Jurija Poropat iz Dan, ki je dobil razue rane na licu.

Smešnica. Čuden pomoček. A.: Šišal sem, da se hočeš ženiti s svojo dekle, ki ti še več let izmika in krade? — B.: Res je! Pa glej, to je tudi pametno. Ako ji vzamem v zakon, dobim iz lepa vse svoje reči nazaj.

Koledar in vreme. Danes: Kalkist pap. Jutri: Terezija dev. Temperatura večer ob 2. uri popoldne + 21° Cel. Vreme večer: oblačno.

Vremenska napoved za Primorsko: — Oblačno, zmerni vetrovi; Temperatura mila.

Tržaška gledališča:
FENICE: Danes častni večer primadous g. e. Miuucci z „Normo“. Jutri: „La forza del destino“.

POLITEAMA ROSSETTI: Danes ljudska predstava ob znanih cenah Puccinijevе opere „Bohème“.

Telovadno društvo „Tržaški Sokol“

Podpisani odsek opozarja brate člano, njih družine in prijatelje društva na I. družinski večer, ki ga priredi v soboto 17. t. m. ob 9. uri zvečer v društveni telovadnici. Razpored: Nagovor brata dr. Ivana Irgoliča, nastop društvenega pevskega zbora, koncertne točke izvajane po družini Dežmanovi in po gospej Zofki Štularjevi in komični prizor brata Jake Štoke, šaljiva pošta, prosta zabava in ples. Vstopnina 40 stotink. Na zdar! Veselični odsek.

Darovi.

Na vinski trgatvi v Rojanu so darovali oziroma preplačali vstopnino še sledeči gg.: Branko Oswald 8 kron, Božidar 2 kroni, tri dame 1 kroni, Fran Venutti 1 K, Jernej Venutti 1 K, konceptist 1 K, mladenci 1 K, župan 80 st., X. X. 60 st., Miha 50 st., Nernani 50 st., N. N. 40 st., Gorup, g.č.n. Pina, „tat“, Sever, Bole po 20 stotink. — Hvala!

Vesti iz Goriške.

Javen shod v St. Andrežu. V St. Andrežu pri Gorici je imel javen shod g. dež. poslanec Ivan Šauig dne 11. t. m. v dvorani g. Petra Lutman ob množestvenih vdeležbi. Predsednikom je bil izvoljen kmetovalec g. Alojzij Brajnik, ki je s primernim govorom otvoril zborovanje in na to podelil besedo g. dež. poslanec.

G. poslanec je v jedrnatih besedah naskikal stanje naše dežele, ki se nahaja na robu gospodarskega propada, kamor, sta jo dovedla Pajer-Gregorčičeva alijanca. Nadalje je povedal, kako politiko uganjajo slovenski klerikalci v objemu svojih zaveznikov laških liberalcev.

Navzoče ljudstvo se je zgražalo nad takimi poslanci, in sicer nad poslanci, ki so na zadnji deželnozbornski volitvi dobili v tuk. občini večino glasov. Slišali so se klici izmed

*) Doslej principijelno nismo poročali o raznih pojavih v tem volilnem gibanju, ker nismo hoteli prilivati olja v ogenj. Tako bomo ravnali tudi odslej. S tem shodom smo pa napravili izjemo, ker je prišlo na njem do dogodkov in onuncijacij splosne važnosti, ki se dvigajo nad lokalne praske sedanjega volilnega gibanja.

judstva: Slepili so nas, da je sv. vera v nevarnosti, a zdaj vidimo, da ravno oni se večeje z najhujšimi sovražniki katoliške cerkve. G. poslanec je tudi povedal, da se je „Slovenski klub“ zvezal z laško ljudsko stranko radi tega, ker so si gospodarski interesi naše dežele, ki jih zastopata oba kluba podobni. Raditega sta oba kluba sklenila, da se bosta medseboj gospodarsko podpirala. V verakih vprašanih pa se bosta oba kluba, ako nastane potreba skupno borila za verska načela. — Gregorič in Pajer sta tudi sklenjena s njima ni možno pokazati enake izjave.

G. poslanec je bil ob zvršitvi poročila kavalno pozdravljen. Po daljši debati je shod izrekel poslanecem združenim z „Slov. klubu“ o omejitvi zaupanja za njih pričeto skrb za našo deželo ter jih pozivlja naj vstrajajo na dosedanjih poti. Poslanecem slov. ljudske stranke se pa je izrekla ostra graja za njih postopanje v dež. zboru.

Narod je govoril in obsodil one, ki so krivi razdora in nedelovanja v deželni zbornici, one, ki s svojo obstrukcijo množje troške naši deželi s tem, da hodijo v zbornico uganjati Gregorič-Pajerjeve špase.

x **Zavod za pospeševanje obrti v Gorici.** podpira v glavnem le laški del dežele, na slovenski odpada le kaka drobtina. V nedeljo v trgovski in obrtni zbornici razstavo del vajencev raznih obrti, ki bo odprta do 1. novembra. — V torek, 7. t. m. otvoril je ta zavod v Gradežu nadaljevalni tečaj za čevljarje. — V novembru odpre v Gorici razstavo izdelkov vajencev vse dežele, ki so dobili na raznih krajevnih razstavah prvo darilo. — Tudi v nedeljo je zavod odprl v Červinjanu razstavo izdelkov vajencev červinjankega sodnega okraja, ki ostane odprta do 25. t. m.

x **Princ Louis Napoleon Bonaparte** je obiskal te dni svoje obširno posestvo v Villa Vincentina, ki je bilo lastnina sestre Napoleona I. Alise, poročene Baciochi, Princ je eden treh sinov Hjeromina Bonaparte in Klotide Savojske, hčere Viktorja Emanuela II. in brat princesinje Leticije, vdove Amedea Duca d'Aosta, ter Viktorja Napoleona Bonaparte. Princ Louis je rojen 16. julija 1864 v Gradu Meudon na Francoskem ter je ruski general.

x **Nabava krme.** Deželni odbor naznanja da mu je vlada tudi letos poverila nabavo potrebne krme za živino in sicer bo oddajal seno po K 6.50 in olynate pogače po K 12 kvintal živinorejcem, ki akažejo z občinskimi in dušobrižnimi svetočbami, da so potrebni. Občinski načelniki so odgovorni za to, da so osebe, ki jih predlagajo, v resnici potrebne. Krma se bo oddajala od novembra do konca februarja.

Prošnje se morajo vložiti do 15. oktobra deželnemu odboru. (To je precej čudno, da je rok tako kratak!) Krma se mora porabiti le za lastno živino in je vsaka trgovina s njo zakonito zadržana. V slučaju, da živinorejce nikakor ne more plačati potrebne krme niti po znižani ceni, doda se mu brezplačno. Taki potrebni gospodarji se morajo postaviti v poseben izkaz in mora njih potrebnost potrditi občinski zastop ter župni kuracijski ali vikarijatski urad dotičnega kraja.

Tamburaško društvo „Danica“ v Šturji priredi v nedeljo dne 25. t. m. društveno veselico v dvorani gl. Bratine v Ajdovščini z tamburanjem, petjem in plesom.

Društvo se je posrežilo dobiti občeznane ga H. O. Vogriča kapelnika iz Trsta ki se tamburaše (in sicer poveščal nove moči) iz večal v kratkem času do koncertnih in plesnih točk.

Tamburanje s petjem vodil bo omenjeni gospod kapelnik. Igro bodo izvajali iz prijaznosti gg. diletantje in diletantinje iz Trsta, režiser Jaka Štoka. Društvo stopi pomlajeno pred občinstvo, ali umaje se, da ima društvo poleg truda tudi stroške.

Apeliramo torej na vse rodoljube, da nas rečenega dne in nadalje podpirajo ter s tem osigurajo društvu obstanek, kar bo na korist tudi drugim društvom.

Program objavi se pravočasno.

Vesti iz Istre.

Uzoren občinski zastop je oni v Kastvu. Ze to je vse hvalevredno, da izdaja letna tiskana poročila o svojem delovanju in o dogodkih v občini. Gospodarstvo je uzorno in občinski zastop skrbi neprestano, da varuje interese občine v vsakem pogledu. Malo je občinskih zastopov, kjer se tako strogo parlamentarno razpravlja. Vse svoje skrb obrača na zastop šolstvu in tej veliki občini, istotako se skrbi za gradnjo in popravu poti. Skrbel je za blaženje bede med prebivalstvom in veliko skrb je posvečal zdravstvenemu stanju. Inteligentni in modri župan pa zna tudi se svojim taktičnim in dostojanstvenim postopanjem zainteresovati tudi više faktorje za potrebe in koristi občine.

To se je pokazalo posebno ob lanjskem obisku namestnika, kneza Hohenlohe v Kastvu. Ali ta občinski zastop zna biti tudi odločen, ko treba braniti politične in narodne pravice naroda, ter ne opušta nobene prilike, da ne bi pokazal svoje narodne odločnosti. Tako je n. pr. čestital ljubljanskemu županu Ivanu Hribarju na izvolitvi v državni zbor, je poslal biskupa Strossmayerja, prvoboritelja gra. Laginjo, Matka Mandiča, Vekoslava pinčiča in pokojnega Slavaja Jenka, je vo-

tiral razne zneske v narodne in kulturno namene.

Občinski zastop v Kastvu je posegel tudi v borbo za prava našega jezika v cerkvi. V ta namen je poslal škofskemu ordinarijatu v Trstu posebno spomenico in knezo-nadškofu v Gorici. V tej spomenici je opozarjal cerkvene oblasti na posledice, ki bi moge navatati ako bi se začelo izganjati naš jezik iz cerkve. Spomenica je naglašala uverenje, da vse nasprotovanje slovenskem bogoslužju prihaja le od sovražnikov našega naroda. Vspričo vsega tega bi moglo priti do tega, da bi si narod — pravi spomenica — iskal drugega škofa katoliške cerkve: da bi celo izstopil iz te cerkve, ali bi vsaj postal indiferenten v verakih stvarih ter bi opustil zahajanje v cerkev.

Najbolji dokaz pa, kako uzorno gospodarja ta občinski zastop, je dejstvo, da je celo deželni odbor v Poreču izrazil tej občini svoje zadovoljstvo na redu in točnosti, ki vladata na vodstvu blagajne. Če italijanski signori v deželnem odboru ne morejo drugače, nego da hvalijo tako odločno hrvatsko občino, potem pač ne treba drugega dokaza za resnico tega, kar smo rekli gori v naslovu: uzoren občinski zastop!

Ali Kastav ima za župana moža, kakoršen je Kazimir Jelušič! Kolik bi bil napredek našega naroda, ako bi imela vsaka občina svojega Kazimirja Jelušiča.

Vesti iz Kranjske.

Mayerjev odhed iz Ljubljane. V soboto o polu treh popoldne se je odpeljal glasoviti poročnik Mayer iz Ljubljane. Mayer je bil prišel nazaj iz Gradca radi preiskave. Na kolodver sta ga spremila dva stotnika 27. pešpolka. Mayer je moral pred odhodom izročiti tema dvema stotnikoma svojo sabljo.

Vesti iz Štajerske.

Protestna shoda v Brezicah in Središču. Vkljub prepovedi okrajnega glavarstva se je vršil v nedeljo v Brezicah shod ob velikanskem navdušenju slovenskega ljudstva iz vse okolice. Zborovalcev je bilo nad 600. Slovenski kmetje so odločno protestirali proti izgredom v Ptujju, Celju in Mariboru, a mir se ni kalil. Zato sta zastoj došli dve stotnji pešcev, dva eskadrona dragoncev in petdeset orožnikov.

Istočasno so se vršili protestni shodi proti nemškim izgredom v Ptujju, Celju in Mariboru tudi v Središču. Vsprejeta je bila tudi resolucija, ki izlasti protestira proti temu, da je pustila vlada Slovence po spodnještajerskih mestih brez obrambe in jih izročila samovolji policije. — Sklenilo se je, da se bodo odlej podpirali le narodni trgovci in obrtniki.

Proti I. Rakuschu, znanemu trgovcu z železom v Celju priobčujejo hrvatski listi ostre članke in zahtevajo, da izvajajo hrvatski trgovci bezobziren bojkot proti njemu.

Vesti iz Koroške.

Truplo, ki je ležalo nad mesec dni v vodi! Iz Mahnica nam pišejo:

Od 31. v. srpana so pogrešali 13-letno dekletce Marije Gutmann iz Slapa št. 157. Dekle je bilo že več let bolno na umu in je večkrat hotele pobegniti od svoje matere. — Dne 31. vel. srpana se je podala ta poslednja na potok prat perilo, dekle pa je ostalo doma pri svojih tovarišicah. Ali par trenutkov potem, ko je mati odšla, se je dekle izgubilo od svojih igrali in nikdo ni znal povedati, kam je odšlo. Ko je mati, povrnivša se domov, doznala o tem, je takoj hitela iskat svojo hčerko, ali bilo je zastoj vse klicanje in vpitje. Na to je mati pribežala na občinsko stražnico ter naznanila, kaj se je zgodilo. Redarstvo je obvestilo orožništvo o dogodku in to poslednje je seveda takoj začelo z zasledovanjem.

Dr. ARNOLD KOLB
zobozdravnik, svojčas asistent
na dunajski polikliniki
prej v ulici della Zonta 7
sedaj Corso 14, I.
sprejema od 9.—1. in od 3.—6. popol.
Izdiranje zobov brez bolečin in plombovanje.
Umetni zobe po najmodernejih sistemih.

Direktni dovoz štajerskih kokeši in jajc. Specijaliteti: **Graške Penlarde.** Cene dogovorne. — Postrežba na dom. **Ulica Campanile št. 15.**

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

revmatizmu in protinu

je **TEKOČINA GODINA** prirejena v Trstu **Rafaela Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“** pri od lekarnarjev: **sv. Jakovu in Josipa Godina, lekarna „All' Jger' Farneto 4“**
Steklenica stane K 1.40. Iz Trsta se ne odpošilja manje od 4 steklenice proti poš. povzetja ali proti anticipatni pošiljati zneska 7 K franko poš. in zavoja

Velika zaloga vsakovrstnega pohištva
- navadne do najfineje vrste po najnižjih cenah. -
Peter Jeraj
TRST, ulica Vincenzo Bellini št. 13
ter vogal ulice sv. Katarina.

GIUSEPPE PECORARI
TRST — ulica Paduina št. 11, II. n.
Zastopništvo in zaloga dobroznane tvrdke perila Adolf Neurath's Nachf.
Velika izbora perila za gospó.
Posteljno perilo, namizno itd. Tkanine in bombaževine najboljše vrste. — Edina tvrdka za nakup
OPRAVE ZA NEVESTE
Posiljajo se ceniki in uzorci brezplačno na vse kraje. — Cenjenim odjemalcem se devoljuje vse možne olajšave.

Nova prodajalnica zgotovljenih oblek
„Alla Fiducia“
Trst, vogal ul. Arcata in ul. Scorzzeria 4
Možke obleke iz finega močnega blaga K 16, 20, 24, 28 in več.
Obleke iz finega blaga za dečke K 10, 12.50, 14.50, 16.50 in 20.—
Obleke za dečke od 3 do 10 let K 4.50, 6.50, 8.50, 10.50.
Povrtniki dolgi in trpežni K 20, 25 in 30.
z židano podvlako K 40.—
Hlače iz modernega blaga K 4.50, 6.50, 8.50.
Trpežne hlače za delavce, bluze, srajce in spodnje hlače, vse iz dobrega blaga
~~~~~ po zmernih cenah. ~~~~~

Konfidencialna posređovalnica EROS
Trst, ul. Nuova 49 II. nad.
Ugodni sklepi v delikatnih zadevah.
Organizovano anonimno nadzorovanje.
Posebne misije v tu- in inozemstvu.
Internacionalna korespondenca.
Resnost in korektnost.
Najstrožja tajnost. — Absolutna diskretnost.
Informacijski urad za osebne in trgovinske kakor tudi neprimičinske zadeve. — Posređovanje za kupoprodaje, hipoteke in posejlla.

H. O. VOGRIČ, kapelnik
TRST
ulica G. Boccaccio št. 9, I. nad.
Podučuje klavir na domu in stanovanjih!

Oglase treba naslovljati na „Ins. odd. Edinosti“.

Novo pogrebno podjetje
Pisarna in prodajalna Via Vincenzo Bellini št. 13.
Telefon št. 1402 (poleg cerkve sv. Antona Novega) Telefon št. 1402
Zaloga oprave ulica Massimo D'Azeglio št. 18
Prireja pogrebe od najprostejše do najelegantnejše vrste v odprtih, kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.
Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrlične, kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene rakve; čevlje, vence iz umetnih cvetic, kovine, porcelana in perl.
Bogata zaloga: VOŠČENE SVEČE. Cene nizke, da se ni bati konkurence.
Za slučaj potrebe se uljudno priporočajo **HENRIK STIBELJ in drugi.**

Tržiška tovarna za olja, mazilo za vozove, kemiški proizvodi
Kollar & Breitner
Tovarne: Katram, Asphalt, Karton za pokrivanje, lesni Cement, Karbolinej, Naftalina „GROSSOL“ itd. itd.
Grossol za sedaj priznana kakor najbolje in najtrajnejše mazilo, ki ohranja nove in stare plasti na asfaltičnih kartonih, skrilnih ploščah in vsakovrstnem laminu.....
Asfaltirani kartoni, izolatorni kartoni, lesni cement, karbolinej, karbolna kiselina, asfalti in drugi proizvodi iz asfalta in katrama, opozila olja, mast za stroje, mazila za vozove, priznane in najboljše znamke (registrirane) mast za wagone, mast-vaselina za kože, mast za orožje, vođilo za čevlje itd.
Tovarna in pisarna v TRŽIČU (Monfalcone) pri Trstu.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH. **Najvspešneje sredstvo proti** DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH
revmatizmu in protinu
je **TEKOČINA GODINA** prirejena v Trstu **Rafaela Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“** pri od lekarnarjev: **sv. Jakovu in Josipa Godina, lekarna „All' Jger' Farneto 4“**
Steklenica stane K 1.40. Iz Trsta se ne odpošilja manje od 4 steklenice proti poš. povzetja ali proti anticipatni pošiljati zneska 7 K franko poš. in zavoja

CARLO GORTAN Zaloga olja - Trst - V. Santa Caterina 13. Prodaja na veliko in na drobno TELEFON 865.

Rečnega dne je tukajšnji potok v Slapu tako narasel, da je bila voda zelo deroča, ker je prejšnji dan zelo deževalo po turskih alpah.

In res so vsi sodili, da je deklica padla v vodo. Ali vse proizvedbe in vse iskanje je bilo brezuspešno. Ko pa je dne 10. t. m. neki kmet imel neko delo pri potoku med Rabijem in Lazali, je zazril med skalovjem v vodi mrtvo človeško truplo. Obvestil je kompetentne oblasti, ki so odredilo, da se je truplo preneslo v mrtvašnico v Malnic. In tako se je tudi konstatirala identiteta mrtveca: bilo je truplo Marije Gutman. Došli zdravnik je natančno preiskal truplo in ni bilo dvoma, da je deklica v blaznosti samo skočilo v vodo.

Naj omenimo ob tej priliki še neke druge nesreče. Dne 10 t. m. se je neko 7-letno dekletce spustilo za nekim vozom za prevajanje piva. Dekle je hotelo splezati na voz, ali pri tem je padlo — pod voz, ki mu je težko poškodoval levo nogo.

Mnogokrat se je že opominjalo stariše, naj ne puščajo svojih otrok letati za vozovi, kajti pri tem je vedna nevarnost, da otroci ponesrečijo. — Pazite torej, stariši, na svoje otročice!

Vreme na Koroškem. Poročajo nam, da je tudi po gornjem Koroškem krasno vreme. Tako prijetno je kakor v poletju. Še lepši, kajti v letošnjem poletju je mnogo deževalo in so bili lepi dnevi zelo redki. Toplote je v senoci še vedno 20 st. C.

Razne vesti.

Velikaneško tekmovalstvo zrakoplovo se je v soboto pričelo, ki se ga udeležuje 80 zrakoplovo. Tekmujejo za tri darila. V takozvani smotreni tekmi dobi prvo darilo zrakoplov, ki se izkrca najbližje kraju, ki ga dovoli odbor. Glavno Gordon-Benetovo darilo v višini 125.000 frankov dobi zrakoplov, ki se pelje najbolj daleč. ...

Ob tekmi 11. t. m. je počil ameriški zrakoplov "Conqueror". Ponesrečil ni nihče.

Nestrpni dr. Lueger. Dunajski župan dr. Lueger je javil dunajskim čevljarjem, da ne smejo pošiljati svojih otrok v češke škole, sicer da jim ne da dela za božične čebdarive in tudi ne dobe izpolnjenih včanih pisem. Češki listi pozivljajo mojstre, naj se ne udajo, ker jim bodo Čehi povrnili vso škodo.

Velika kneginja nuna. Velika kneginja ruska Elizabeta, vdova nekdanjega kneza Sergija, namerava postati nuna ter je vsled tega odšla v neki samostan blizu Moskve. Veliki kneginji je sedaj 44 let.

Zadnje brzój. vesti.

Umril pred oltarjem.

DUNAJ 13. Včeraj ob 8. uri zjutraj je zadela kap 85 letnega stolnega dekana dr. Antona Horny v njegovi domači kapeli, ko je bral mašo. Bil je takoj mrtev.

Markiz Pallavicini na Dunaju. PARIZ 13. Iz Carigrada javljajo, da se avstroogrski poslanik Markiz Pallavicini jetri pada na Dunaj, da osebno poroča o dogodkih v Turčiji.

Potovanje angleške kraljeve dvojice v Berlin.

LONDON 13. "Standard" je zvedel, da prispeta angleški kralj in kraljica dne 22. februarja 1909 v Berlin. Odsotna bosta deset dni.

Španska kraljica-vdova v Budimpešti.

BUDIMPEŠTA 13. (Ogr. biro). Španska kraljica-mati je opoldne prispela na vztočni kolodvor. Na kolodvoru jo je vspregel cesar. Ob 3. uri se kraljica odpelje v Halbturn.

IZ ČRNE GORE.

CETINJE 13. Skupščina je enoglasno glasovala vladi zaupanje, prepustivši jej popolno svobodo akcije za obrambo časti Črnogore in interesov srbske stvari.

IZ MAROKA.

PARIZ 13. Nova francosko-španska nota o Maroku se bržkone odpošlje še danes zastopnikom Francoske in Španske, da jo izročijo signatarnim vlastim algejarske akte.

Francoska zbornica.

PARIZ 13. Danes je bilo otvorjeno parlamentarno zasedanje.

Zrakoplovstvo.

BEROLIN 13. Ameriški balon Saint Louis, ki se udeležuje Gordon-Benettove zrakoplovne vožnje, je padel v Severno morje. Voditelj balona Arnholda in njegovega spremljevalca Heata so rešili pilotje.

OTTENDORF 13. Balon "Princesinja Viktorija", ki se je udeležil zrakoplovne vožnje, je ob 4. uri popoldne padel v pristanišče. Voditelj in njegov spremljevalec sta se rešila plavaje. Balon so rešili.

Dementi armenskega odbora.

SOFIJA 13. Armenski odbor odločno demantuje vest, da je stavil na razpolago Turčiji 40.000 mež in tri milione frankov. Ko bi

odbor — se glasi v demontiju — žimel toliko vojske in toliko denarja, tedaj bi to vojsko in ta denar upotrebil v borbi za avobodo svojega naroda.

Berolin 13. Avstroogrski poslanik Szigvany-Marich je imel dolg pogovor z državnim kancelarjem knezom Bulowom.

Rim 13. Tukajšnji listi pišejo, da se je mednarodni položaj znatno poboljšal.

MALI OGLASI: se računajo po 3 stot. besede; mastno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stotink. Plača se takoj.

Hiša na prodaj pri sv. Mariji Magd. zgornji, 4 sobe, 3 kuhinje, ena mala klet, nekoliko zemlje in vodnjak. Več se izve Campo S. Giacomo 5. 1602

Nadučitelj v najlepših letih, s prijetno zunanostjo, stanujoč v mestu, bi se rad poročil s premožno damo, oziroma udovo brez otrok. Ponudbe s fotografijo pošiljati poste restante na glavno pošto v Trstu pod adreso "Ljubezem". — Molčečnost zjamčena. 1600

Lovska puška z ovojem iz kože, se je izgubila od Volčjegograda (pri Komnu) do Nabrežine. Kdor jo je najdel, naj jo prinese k županu v Komnu, kjer dobi primerno nagrado. 1599

Odda se v najem soba z eno ali dvema posteljama in brano. Via Farneto 58, II. nad. 1596

Gospodična Slovenka, mlada, lepe zunanosti, večja slovenskega, italijanskega in nemškega jezika, že prakticirana v trgovini, išče službo kot prodajalka, blagajničarka, v kakšni pisarni ali uradu, v obče kakoršnobodi službo. — Pisati na "Edinost" pod "Fridna B. K.". (1505)

Naredni greh napravi, kdor se pusti slikati drugje in ne v odlikovanem fotografiskem stajaju Antona Jerkiča v Trstu zraven velike pošte št. 10, v Gorici Gosposka ulica št. 7. — Svoji k svojim! 1207

Dobro idoča gostilna na dečeli v prijaznem krajišče slovensko natakario, katera bi hotela prevzeti vino in pivo na račun. Zasluzek dober. Prednost imajo one, ki znajo tudi nekoliko nemško. Kje? pove Inseratni oddelek Edinosti. 1574

Ivan Adamič v Skrbini ima na prodaj več hektolitrov belega vipavca in terana po dogovornih cenah. 1595

ANTON JOGAN, mizar. Sprejme vsakovrstna naročila in popravljajna. Ima vedno pripravljeno pohištvo za spalne in jedilne sobe ter kuhinje. TRST — ulica Farneto 45.

Cine-Music-Hall-Mondial. Edini v Trstu. Ul. dell' Istria 6, Hrib sv. Jakoba. Edini v Trstu. Žive in govoreče slike. Vsako soboto in sredo nov vspeod, absolutne novosti. Od srede 14. do petka 16. oktobra: Moderni valček, komično. Famosna dela roparskega vojnika Mandrin-a drama. PRIZOR V VLAKU komično. LOHENGRIN Wagnerjeva opera.

Stenic ni več! po uporabi novega izdelka "DESTRUCTOR". odlikovanega z diplomom velike nagrade na zadnji mednarodni razstavi v Rimu. "DESTRUCTOR" deluje takoj. Pokonča jajčka vsake golazni in ne dopusti, da se zopet zakotijo. Očisti glavo vsake nesnage. "DESTRUCTOR" je za vsako družino neobhodno potreben. Ne pomaže, ne razjeda, ni strupen, ampak higijeničen. — Na tisoče pisem dokazuje njegovo izbornost. — "DESTRUCTOR" zalaga Giuseppe Nuzzi & Co. - Cervignano. Steklenice po K 4-20, 2-30 in 1-50. Preprodajalcem popust. Na prodaj po vseh mirodilnicah. Iščejo se povsod zastopniki.

Odprla se je na novo urejena trgovina z zgotovljenimi oblekami za gospode, gospe in otroke. pod tvrdko BOHINEC & Co. v ul. delle Torri 2 Palača Diana (za cerkvijo sv. Ant. novega) Z asiguranom solidno in točno postrežbo ter najnižje stalne cene in prosimo za obilni obisk.

Prodajo se obleke, površniki, paletots za moške in dečke. — Plačila na obroke. KOSTORIS, ulica S. Giovanni 16, I., tik "Kavarne Diana". 1590

V ulici Belvedere št. 55 je se odprla nova čevljarnica. Prodaja se izdelano obnavalo ter novo po meri. Peprave se izvršujejo po najzmernejših cenah. Za obilen obisk se toplo priporoča pod geslom: SVOJI K SVOJIM! udani Josip Godina.

DROGERIJA Josip Zigon ul. Caserma 8. FILIJALKA NA PROSEKU ŠTEV. 140. Izbor drog, barv, šopščev, pokosti, parfumov, ša. mlo. — Zaloga mineralne vode, voska za parkete, na mrzlo pripravljene sirupa, tamarinda, malinova itd. itd.

PEKARNI in SLAŠČICARNI ALOJZ GUL. Piazza Caserma 4 in Via Caserma 17 sta na novo opremljeni in preskrbljeni z najmodernejšimi stroji. Kruh iz moke I. vrste, svež 4-krat na dan. Najfinije slaščice. Velika izbira moke prve vrste. Likerji in vino prvih tu- in inozemskih tovarn. — Moke iz prvih a. o. mlinov. — POSILJATVE NA DEŽELO.

Giuseppe d'Andrea Teracerarski mojster. Trst - San Giacomo in Monte 6. Prvo podjetje za navadna in fina teracerarska dela. obstoječe od leta 1852. Sprejme se tudi popravljajna. Shajajišče v Mirodilnici Mizzan (S. Giacomo) S. Jakob.

F. Pertot urar I. vrste. Trst ul. Poste Nuove 9.

VELIKA ZALOGA PRAZNIH BUTELJK. Trst, via delle Ombrelle 5. TELEFON št. 18-49. GUIDO e UGO COEN. 100.000 buteljk od šampanjca za refošk. Prodajajo in kupujejo se buteljke vsake vrste za refošk, šampanje, bordeaux, ransko vino, konjak itd. Velika zaloga buteljk od pol litra in 1 1/2 litra. Damjano iz stakla opietano. Prevzamejo se dopošiljatve na deželo. Kupuje razbita stekla vsake vrste.

PRVA IN EDINA pisarna v vojaški stvari. Koncesionarna od v. o. V. namenskih ulica Bachi št. 12, II. nad. ULOD POD FERRODIŠČEN.

Daja nasvete in informacije o vsem, kar se tiče novačenja in vojske službe. Askluje in odpošlja vsako vrsto prošnje vojskega značja — oprostjenje od vojaških vaj in kontrolnih shodov, enoletno dobrovoljstvo, šentbe, dosezanje zakonitih ugodnosti glede prezenčne službe, vsprejema v vojske sole itd. — Pooblaščena je zastopati stranke pred upravnimi oblastnjami. Posreduje v najtežavnih slučajih. — Reševanje hitro in točno. URADNE URE: Ob delavnikih od 9-12, predp. in 4-7, pop. Ob nedeljah in praznikih od 10-12. opod.

ANTON SKERL mehanik, zaprižeženi izvedenec. TRST, Carlo Goldonijev trg št. 11. Zastopnik tovarne koles in motokoles "Push". Napeljava in zaloga električnih svetil, luči in postaja gramofonov, zvonofonov, in fonografov. Zaloga pripave za soliti pila. Lastna delavnica za popravljajne št. strojev, koles, motokoles itd. Velika zaloga pripadkov po tovar. cenah. TELEFON št. 1734.

Odlikovana tovarna glasovirjev: E. WARBINEK. Trst, Piazza Carlo Goldoni 12 (vogel Corso—Via Nuova). SPECIJALITETA pianinov, glasovirjev svetovnih tvrdk STEINWEY in JONS v New Yorku, Schweighofer itd. Elekt. pianini, orkestroni, harmoniji. Izposojuje. — Menjuje. — Daje na obroke. Popravlja. — Akordira po zmernih cenah.

Prodajalnica in pekarna P. PETERNEL je preložena iz ulice Giulia 76 v Vrdele št. 490. Prodaja tobaka, katera je bila vzeta od prejšnjega lastnika Wras. Jos. je zopet dovoljaaa sedanjemu lastniku P. PETERNEL.

BOGOMIL PINO bivši urar v Sežani ima svojo novo prodajalnico ur v TRSTU ul. Vincenzo Bellini št. 13. nasproti cerkve sv. Antona novega vsakovrstne verižice po pravih tovar. cenah.

Mlekarna Hrušica javlja, da se je preselila iz ulice Geppa št. 19 v ulico delle Poste št. 16. Se priporoča za obilen obisk.

Hotel Balkan 70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopalji —ono smerne. Počkaj & Vogl. Hotel Balkan